

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-05-31
Besvaras senast
2021-06-09 kl. 12.00

Till statsrådet Lena Micko (S)

2020/21:3033 Uppdatering av allmänna råd på Konsumentverkets webbplats

Allmänna råd från Konsumentverket är ett viktigt verktyg för såväl näringsidkare som konsumenter. Genom de allmänna råden skapas det klagörande information om vilka regler som gäller och hur de kan tolkas. Inom vilken tidsperiod Konsumentverket ska korrigera sina felaktiga allmänna råd för marknadsföring av tobaksvaror till konsumenter (KOVFS 2019:3), som efter Patent- och marknadsdomstolens avgörande den 12 mars 2021 i mål nr PMT 4895–20 inte är i linje med rättspraxis är exempelvis en aktuell fråga.

Det handlar om en fråga som första gången togs upp på insynsrådets möte den 4 december 2019 av två deltagare och som handlar om att Konsumentverket anser att strängare regler ska gälla för e-handeln jämfört med den fysiska handeln. Detta trots att rättsläget nu har klargjorts genom domen som slutligen avgjort att en webbplats eller ett mejlutskick utgör försäljningsställen och att samma regler för marknadsföring av tobaksvaror ska gälla där som i fysisk butik. Konsumentverket nämner även följande på sin webbplats.

Frågan gällande Konsumentverkets ställningstagande att strängare regler ska gälla för e-handeln jämfört med den fysiska handeln. Några exempel ur Konsumentverkets allmänna råd som felaktigt beskriver rättsläget:

- Avsnitt 1.3 - ”Med försäljningsställe avses en viss lokal eller ett annat avgränsat utrymme för detaljhandel.”... ”Enligt Konsumentverkets bedömning är det fysiska försäljningsställen som avses, vilket innebär att inte heller webbsidor bör anses utgöra ett försäljningsställe (se vidare i avsnitt 3.1).”
- Avsnitt 3.1 ”Som beskrivits under avsnitt 1.3 är det Konsumentverkets uppfattning att begreppet försäljningsställe inte omfattar webbplatser. Därmed anser Konsumentverket att undantaget i 4 kap. 2 § st. 1 p. 3 lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, som möjliggör användandet av måttfulla kommersiella meddelanden inne på försäljningsställen, inte är tillämpligt vid försäljning av tobaksvaror på en webbplats. Konsumentverkets bedömning är därmed att enbart sådan marknadsföring som består i att tillhandahålla tobaksvaror för försäljning är tillåten...
Till dess att nya lagregler eller domstolsprövning har klarlagt rättsläget för marknadsföring av tobaksvaror på webbplatser som tillhandahåller

produkterna till försäljning avvaktar Konsumentverket med att lämna allmänna råd på området..."

- Avsnitt 3.4 "...Marknadsföring av tobaksvaror per e-post anses otillåten även om mottagande konsument lämnat sitt samtycke till att ta emot sådan e-post... Marknadsföring av tobaksvaror per e-post omfattas därmed av marknadsföringsförbudet enligt huvudregeln."

Den 20 maj sa Konsumentverket att man avsåg att ha ett internt möte för att tolka domen och eventuellt uppdatera de allmänna råden, har det uppgivits för en frågeställare till Konsumentverket. Med hänvisning till svaret behövs ett klagorand, då allmänna råd som inte är i linje med rättspraxis kan vilseleda företag om vilka regler som gäller och hur Konsumentverket tolkar regelverket samt avser att bedriva tillsyn utifrån. Konsumentverket borde skyndsamt uppdatera de allmänna råden så att de är i linje med rättspraxis som Konsumentverket önskat få klarlagt.

Det kan inte vara rimligt att en dom meddelas den 12 mars och att Konsumentverket inte uppdaterar sina allmänna råd på månader. Det kan innebära att såväl näringsidkare som konsumenter blir vilseledda av en felaktig information av Konsumentverket.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Lena Micko:

Vad avser statsrådet vidta för åtgärder för att säkerställa att viktig information, för såväl konsumenter som näringsidkare, som allmänna råd hos Konsumentverket uppdateras och överensstämmer med rättsläget inom en rimlig tid?

.....

Lars Beckman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders